

BIJLAGE 2

Archeologie West-Friesland is het archeologisch samenwerkingsverband van de gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec

Document: *Archeologische Quicksan*
 Plangebied: *Cornelis Kuinweg 33 uitbreiding bouwvlak, Andijk, gemeente Medemblik*
 Adviesnummer: *16113*
 Opsteller: *J. van Leeuwen (archeoloog) & C.M. Soonius (regio-archeoloog)*
 Datum: *27-07-2016*

Advies	IVO – Boringen	(kosten initiatiefnemer)
--------	----------------	--------------------------

Vervolgtraject

Archeologie West-Friesland adviseert de initiatiefnemer een PvA te laten opstellen en een archeologisch booronderzoek (inventariserende fase) te laten uitvoeren door een archeologische instelling of bedrijf.

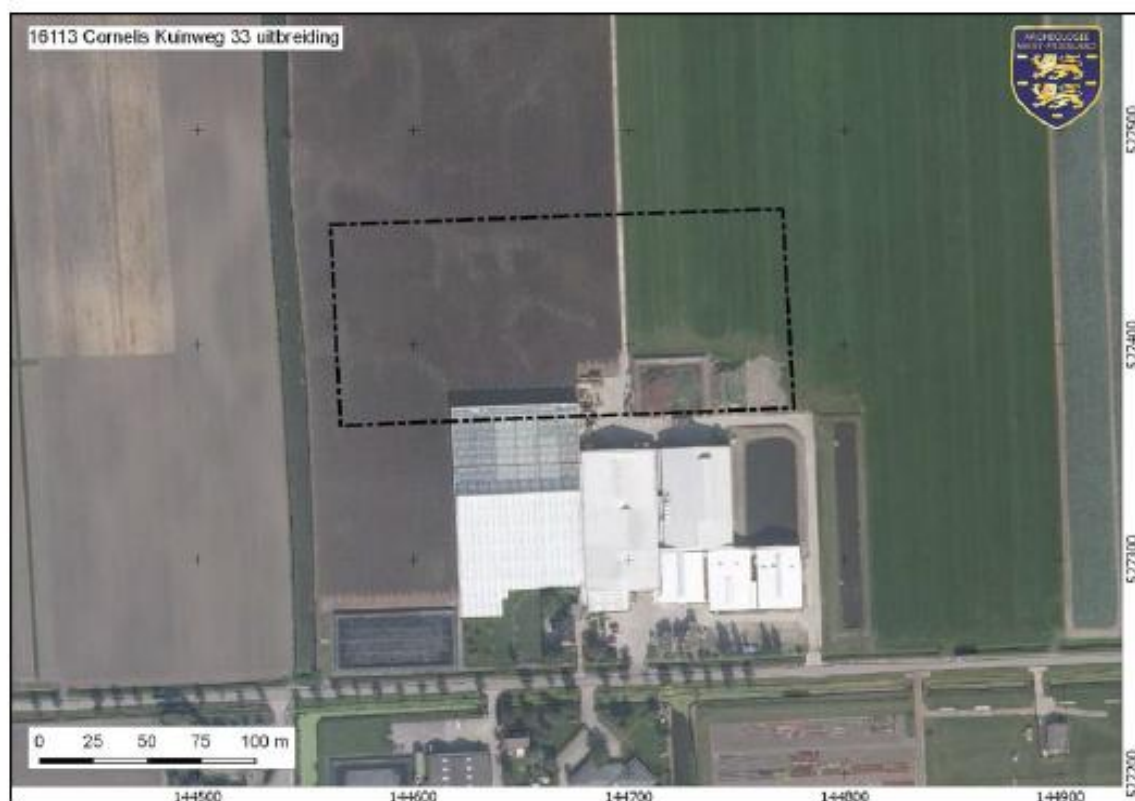
Archeologische Quicksan

1. Bestaande situatie en voorgenomen ingrepen

Op verzoek van de Bouwbureau Sjaak Schouten (Sjaak Schouten) is in opdracht van de gemeente Medemblik gekeken naar het aspect archeologie met betrekking tot de vergroting van het bouwvlak op het perceel Cornelis Kuinweg 33 in Andijk, gemeente Medemblik.

Op het perceel staat een woning met bedrijfsruimten. Het ligt in de planning het bouwvlak van het bedrijf aan de noordkant uit te breiden met bijna 2 ha (afb. 1). Het is nog onbekend welke structuren in de toekomst binnen het vergrootte bouwvlak zullen worden gerealiseerd.

Archeologie West-Friesland is het archeologisch samenwerkingsverband van de gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec

Afbeelding 1. Het plangebied uitbreiding bouwvlak Cornelis Kuinweg 33 (zwarte stippellijn) in Andijk, gemeente Medemblik.

2. Bestemmingsplan en concept-beleidskaart archeologie

Aangezien de gemeente Medemblik nog geen gemeentelijk archeologiebeleid heeft vastgesteld gelden rijks- en provinciaal beleid. In de Monumentenwet 1988 en de herziening ervan in 2007 (Wet op de Archeologische Monumentenzorg) wordt de omgang met eventueel aanwezige archeologische waarden beschreven. De herziene Monumentenwet verplicht gemeenten om 'rekening te houden met aanwezige of te verwachten archeologische waarden'.

Het bestemmingsplan staat hierbij centraal. Hierin worden bouw- en aanlegvoorschriften opgenomen. Indien belangrijke archeologische waarden als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen niet in de bodem behouden kunnen blijven, dient de informatie te worden veiliggesteld d.m.v. een opgraving. De Monumentenwet gaat hierbij uit van een algemene vrijstelling voor ingrepen tot 100 m², maar biedt de gemeente ook de nodige beleidsruimte om haar eigen afweging te maken.

Het plangebied valt binnen het bestemmingsplan Buitengebied. In het bestemmingsplan is vastgelegd dat voor ingrepen groter dan 500 m² een omgevingsvergunning nodig is om de archeologische waarden te beschermen. Vanuit praktisch oogpunt is voor het vervaardigen van onderhavige Quicksan de in de concept-beleidskaart archeologie gehanteerde vrijstellingsgrens gebruikt (afb. 2). Op deze concept-beleidskaart geldt voor het plangebied

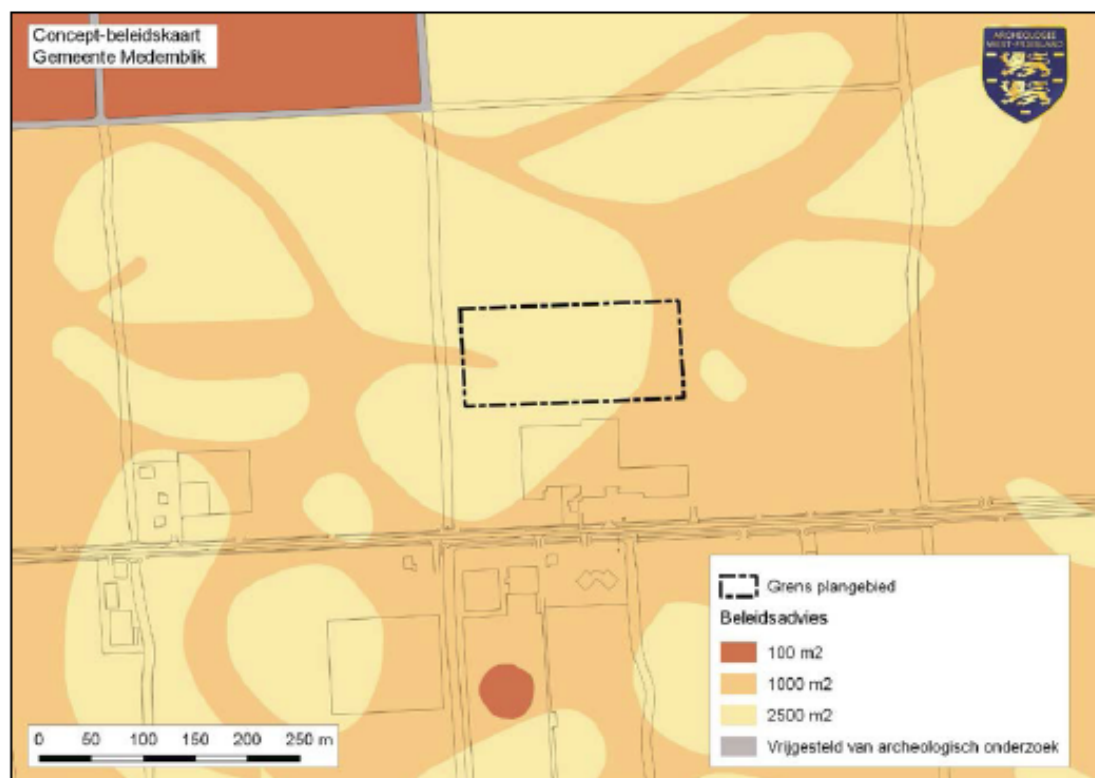
Pagina 2 van 8

**Archeologie West-Friesland, Nieuwe Steen 1, 1625 HV Hoorn,
Postbus 603, 1620 AR Hoorn**

Bereikbaar: Carla Soonius: 06252-72867 / c.soonius@hoorn.nl
Michiel Bartels: 06304-88593 / m.bartels@hoorn.nl
www.archeologiewestfriesland.nl

Archeologie West-Friesland is het archeologisch samenwerkingsverband van de gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec

een vrijstellingsgrens van 1.000 en 2.500 m², waar bij ingrepen dieper dan 40 cm het archeologisch aspect dient te worden meegewogen.

Afbeelding 2. Het plangebied Cornelis Kuinweg 33 (zwarte stippellijn) op de concept-beleidskaart van de gemeente Medemblik.

3. (Cultuur)historische achtergrond

Het plangebied ligt in een gebied dat waarschijnlijk tussen de prehistorie en de Nieuwe Tijd nauwelijks is bewoond. De vroegste middeleeuwse bewoning in dit deel van West-Friesland vond plaats rondom het voormalige Meer van Wervershoof. In de Late Middeleeuwen versprong de bewoning naar het ontginningslint dat nu de Weelen vormt. Het is mogelijk dat sporadisch tussen deze twee locaties werd gewoond, maar tot op heden zijn er geen duidelijke indicatoren om dit te veronderstellen.

Voor het bepalen van de aanwezigheid van bewoningsresten uit de Nieuwe Tijd kan gebruik worden gemaakt van historisch kaartmateriaal. Op geen van de historische kaarten is binnen het plangebied bewoning zichtbaar. De verwachting voor vindplaatsen uit de Middeleeuwen en Nieuwe Tijd is binnen het plangebied laag.

4. Archeologische en geologische bronnen

Aan de hand van bodemkaarten kan inzicht worden verkregen in de verwachting voor vindplaatsen uit de prehistorie. Op de vereenvoudigde bodemkaart van Ente (1963) is zichtbaar dat het plangebied op twee verschillende ondergronden ligt (afb. 3). Het westelijke deel van het plangebied ligt op een kleiige ondergrond (groen op afb. 3), terwijl het uiterste

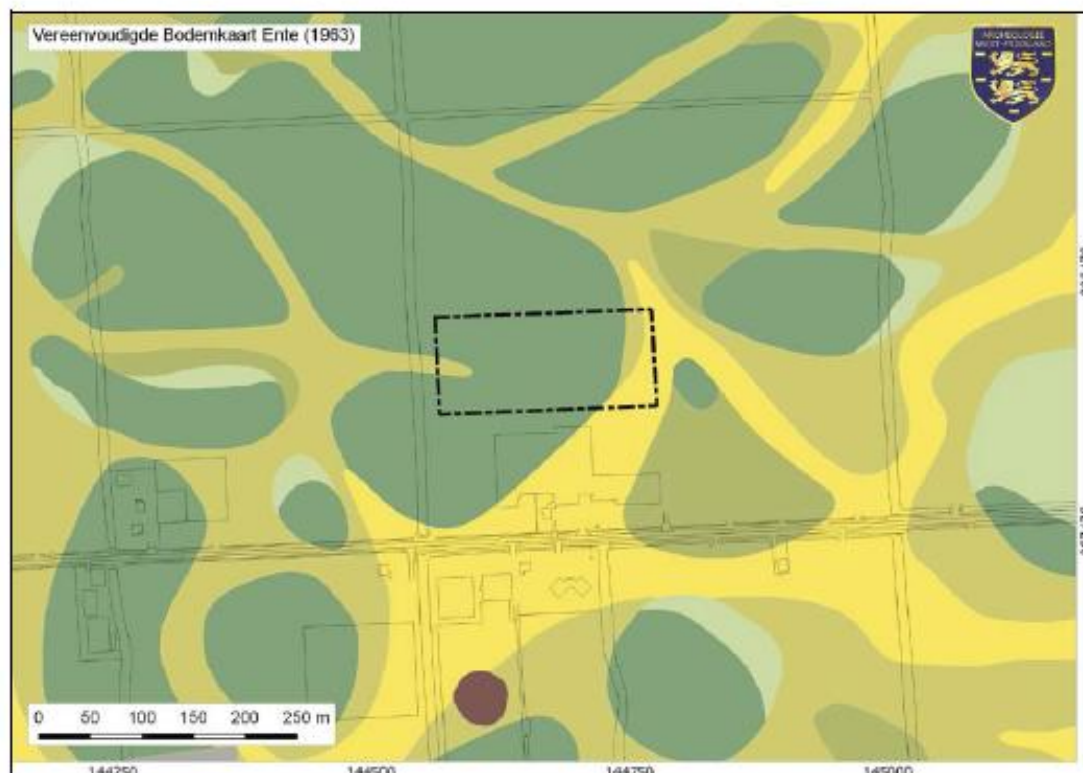
Pagina 3 van 8

**Archeologie West-Friesland, Nieuwe Steen 1, 1625 HV Hoorn,
Postbus 603, 1620 AR Hoorn**

Bereikbaar; Carla Soonius: 06252-72867 / c.soonius@hoorn.nl
Michiel Bartels: 06304-68593 / m.bartels@hoorn.nl
www.archeologiewestfriesland.nl

Archeologie West-Friesland is het archeologisch samenwerkingsverband van de gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec

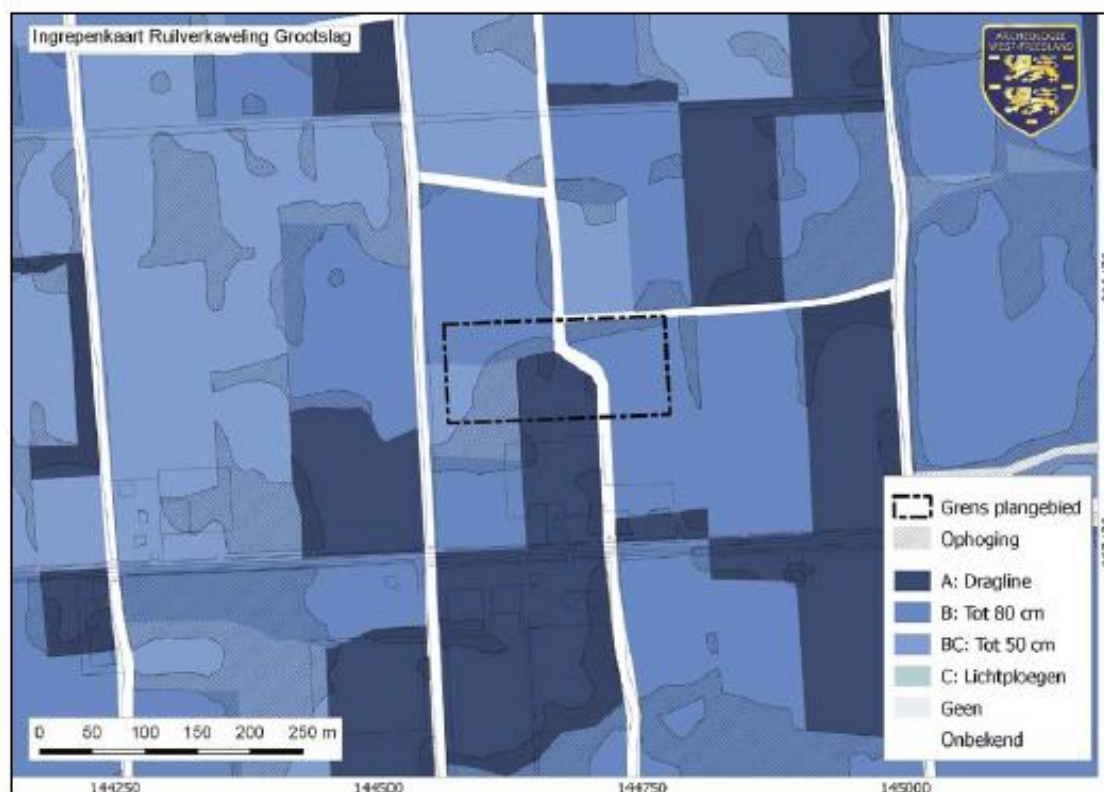
oostelijke op een zandige ondergrond ligt (geel op afb. 3). De kleiige ondergrond heeft een lage verwachting voor vindplaatsen uit de prehistorie. Voor de zandige bodem geldt juist een hoge verwachting voor vindplaatsen uit de Bronstijd. De bewoning vond in deze periode vooral plaats op de zandiger bodems, omdat deze beter ontwaterden dan de natte klei.

Afbeelding 3. Het plangebied Cornelis Kuinweg 33 (zwarte stippellijn) op de vereenvoudigde bodemkaart van Ente (1963).

Aan de hand van de kaart met geplande ingrepen van ruilverkaveling Het Grootslag (Grontmij 1973) kan een beeld worden verkregen van de mate van verstoring binnen het plangebied (afb. 4). De kaart is een weergave van de geplande ingrepen. In werkelijkheid kan er tijdens de werkzaamheden flink zijn afgeweken van de originele plannen. Binnen het plangebied is volgens de kaart vooral het middelste gedeelte van het plangebied flink verstoord met de dragline. Ook het noordelijke en oostelijke deel is mogelijk tot 80 cm minus maaiveld omgezet. De rest van het plangebied is tot 50 cm minus maaiveld omgezet.

Archeologie West-Friesland is het archeologisch samenwerkingsverband van de gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec

Afbeelding 4. Het plangebied Cornelis Kuinweg 33 (zwarte stippellijn) op de kaart met geplande ingrepen van ruilverkaveling Het Grootslag (naar Grontmij 1973).

Op het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN2) is zichtbaar dat er hoogteverschillen bestaan in de omgeving van het plangebied (afb. 5). In een ongeschonden landschap zijn de zandige ruggen van de bodemkaart op het AHN zichtbaar als hogere banen in het landschap. Het AHN lijkt nog redelijk overeen te komen met de bodemkaart van Ente (vergelijk afb. 5 en 3). Wanneer de maaiveldhoogtes uit de jaren '70 van de 20ste eeuw worden vergeleken met de huidige waarden, dan blijkt echter dat binnen het plangebied een hoop is veranderd.

Archeologie West-Friesland is het archeologisch samenwerkingsverband van de gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec

Afbeelding 5. Het plangebied Cornelis Kuinweg 33 (zwarte stippellijn) op het Actueel Hoogtebestand Nederland (www.ahn.nl).

In de direct omgeving van het plangebied zijn enkele vondstmeldingen bekend. In sommige gevallen betreft het middeleeuws aardewerk (Archis-waarnemingsnummer 5300 en 5342), maar in de meeste gevallen betreft het vondsten uit de Bronstijd (Archis-waarnemingsnummers 5340, 5341, 5343 en 5344). Het is waarschijnlijk dat het middeleeuwse materiaal als ophoging op de akkers terecht is gekomen.

Ten noorden van het plangebied is in 2011, op het bedrijventerrein Zuid aan de Gedeputeerde Laanweg, een archeologisch onderzoek uitgevoerd door Oranjewoud BV (Arkema & Vossen 2013). Het onderzoek bestond uit een bureauonderzoek, opgevolgd door een proefsleuvenonderzoek dat is doorgezet naar een opgraving. Tijdens het onderzoek zijn de resten van een nederzetting uit de Midden en Late Bronstijd aangetroffen. Ook werden laatmiddeleeuwse sporen aangetroffen, al kon geen huisplaats of gebouw worden ontdekt. De sporen uit de Bronstijd waren uitzonderlijk goed bewaard, waardoor is besloten de vindplaats in situ te behouden (donkeroranje op afb. 2).

Naast de Bronstijdnederzetting ten noorden van het plangebied zijn tijdens de veldkartering van Ente waarnemingen gedaan die mogelijk wijzen op de aanwezigheid van grafheuvels uit de Bronstijd. In de buurt van het plangebied zijn twee van dergelijke locaties aanwezig, één binnen het terrein van de nederzetting in het noorden en één ten zuiden van de Cornelis Kuinweg.

Archeologie West-Friesland is het archeologisch samenwerkingsverband van de gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec

5. Conclusie

Op de locatie Cornelis Kuinweg 33 is een bedrijf gevestigd. Het ligt in de planning het bestaande bouwvlak te vergroten met bijna 2 ha.

Het plangebied valt binnen het bestemmingsplan Buitengebied, maar omdat het buitengebied op de concept-beleidskaart Archeologie van de gemeente Medemblik uitgebreider is uitgewerkt, zijn de vrijstellingsgrenzen van deze kaart gehanteerd. Het plangebied heeft een vrijstellingsgrens van 2.500 m² en 1.000 m².

Binnen het plangebied geldt binnen het oostelijke deel een hoge verwachting voor vindplaatsen uit de Bronstijd. Het overige deel van het plangebied heeft een middelhoge verwachting voor vindplaatsen uit de Bronstijd.

6. Advies

Op basis van de geplande nieuwbouw en de hoge en middelhoge archeologische verwachting binnen het plangebied, is een archeologisch onderzoek in het kader van de AMZ-cyclus vereist. Dit archeologisch onderzoek dient te bestaan uit een Inventariserend Veldonderzoek (IVO) in de vorm van een verkennend booronderzoek. Als leidraad voor het booronderzoek dient een door het bevoegd gezag goedgekeurd Plan van Aanpak te worden opgesteld.

Doel van het verkennend booronderzoek is tweeledig:

- het in kaart brengen van het prehistorische landschap en daarmee de mogelijkheden voor bewoning in de Bronstijd;
- bepalen van de intactheid van de bodem.

Archeologie West-Friesland kan een dergelijk onderzoek uitvoeren, maar het kan ook door een archeologisch bedrijf worden uitgevoerd. De kosten van een dergelijk onderzoek zijn voor rekening van de ontwikkelaar.

Op basis van bovengenoemd archeologisch onderzoek zijn in principe vier opties mogelijk:

- het terrein wordt vrijgegeven, omdat er geen archeologische waarden (meer) aanwezig zijn;
- indien blijkt dat de archeologische resten grotendeels zijn verstoord kan er een bouwbegeleiding worden geadviseerd;
- archeologische waarden worden in de bodem veiliggesteld (behoud in situ). Indien niet dieper dan 40 cm wordt verstoord, is het mogelijk eventuele archeologische resten in situ te bewaren;
- archeologische waarden worden opgegraven.

Archeologie West-Friesland verzoekt om spoedig overleg te plegen met de projectontwikkelaar en/of koper om afspraken over het vervolgtraject te maken (M.H. Bartels, 06-30468593).

7. Bronnen

AHN2 (<http://www.ahn.nl/>)

Archis 3.0

Pagina 7 van 8

**Archeologie West-Friesland, Nieuwe Steen 1, 1625 HV Hoorn,
Postbus 603, 1620 AR Hoorn**

Bereikbaar; Carla Soonius: 06252-72867 / c.soonius@hoorn.nl
Michiel Bartels: 06304-68593 / m.bartels@hoorn.nl
www.archeologiewestfriesland.nl

Archeologie West-Friesland is het archeologisch samenwerkingsverband van de gemeenten Drechterland, Enkhuizen, Hoorn, Koggenland, Medemblik, Opmeer en Stede Broec

Arkema, M & I. Vossen, 2013: *Inventariserend onderzoek door middel van proefsleuven en opgraving Bedrijventerrein Zuid te Andijk*, Heerenveen (Archeologische Rapporten Oranjewoud 2012/62).

Ente, P.J., 1963. Een bodemkartering van het tuinbouwcentrum 'De Streek'. *De bodemkartering van Nederland*, deel XXI. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Grontmij, 1973. RVK 'Het Grootslag' Blok 74 Blad III. Bestek I, Dienst 1973. Ingrenpenkaart. Tekeningnummer NH5 60278-22.

Kadastrale Minuutplan 1826, Gemeente Andijk, sectie A, genaamd Andijk, Derde Blad (beeldbank.cultureelerfgoed.nl).

Kadastrale Minuutplan 1826, Gemeente Andijk, sectie B, genaamd Ooster-Dijk, Eerste, Tweede en Derde Blad (beeldbank.cultureelerfgoed.nl).

Kadastrale Minuutplan 1826, Gemeente Andijk, sectie C, genaamd Zuider-Deel, Eerste Blad (beeldbank.cultureelerfgoed.nl).

Kadastrale Minuutplan 1826, Gemeente Andijk, sectie C, genaamd Zuider-Deel, Tweede Blad (beeldbank.cultureelerfgoed.nl).

Kadastrale Minuutplan 1826, Gemeente Bovencarspel, sectie A, genaamd De Noordzijde, eerste en tweede blad (beeldbank.cultureelerfgoed.nl).

Kadastrale Minuutplan 1826, Gemeente Bovencarspel, sectie B, genaamd Het Dorp, in een blad (beeldbank.cultureelerfgoed.nl).

Westfries Archief

8. Geldigheid

Indien de bouwplannen voor dit project worden gewijzigd na advisering, dan dienen de nieuwe bouwplannen te worden voorgelegd aan Archeologie West-Friesland, zodat deze opnieuw kunnen worden beoordeeld. Het voorgaande advies vervalt daarmee.

Deze archeologische quickscan heeft een geldigheid van 2 jaar. Na verloop van deze periode wordt het advies ongeldig en dient bij ontwikkelingen een nieuw archeologisch advies te worden aangevraagd. Dit geldt ook voor ongewijzigde bouwplannen.

Bovenstaand archeologisch advies is daarmee geldig tot:

27-07-2018